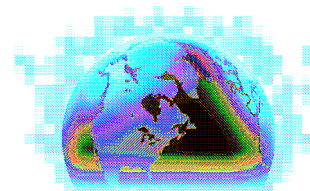

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

IRDO e-NOVICE

Št. 3/08, september 2008, Letnik 1

UVODNIK

ORIENTALSKA MODROST

Anita Hrast, inštitut IRDO in urednica IRDO e-NOVIC, anita.hrast@irdo.si

"Ali imaš čas?" sem vprašal. "Rad bi te nekaj vprašal."
Starec se nasmehne: "Časa imam dovolj. Kaj pa te zanima?"
"Dolgo si že na svetu. Kaj te je v tem času presenečalo pri ljudeh?"

Starec odgovori: "Naveličajo se otroštva in si želijo odrasti, nato pa si spet želijo postati otroci. Izgubijo zdravje zaradi naprezanja po čim večjem zaslužku, nato pa ta denar zapravijo, da bi si povrnili zdravje. Medtem ko zaskrbljeno razmišljajo o prihodnosti, pozabijo na sedanost, tako da ne živijo niti v sedanosti niti v prihodnosti. Živijo, kot da ne bodo umrli, in umrejo, kot da niso nikdar živeli..."

Starec me je prijel za roko in nekaj časa sva uživala v tišini, nato pa sem ga vprašal: "Kot oče, kateri so tisti življenjski nasveti, za katere bi želel, da se jih naučijo tvoji sinovi?"
Starec je odgovoril z nasmehom: "Da se naučijo, da nikogar ne morejo prisiliti, da jih ljubi. Kar lahko naredijo, je, da pustijo, da so ljubljene od drugih. Da se naučijo, da v življenju ni najpomembnejše, kaj imajo, temveč koga imajo. Da se naučijo, da se ni dobro primerjati z drugimi. Da se naučijo, da

ni bogat tisti, ki ima največ, temveč tisti, ki najmanj potrebuje. Da se naučijo, da potrebuješ le nekaj sekund, da odpreš globoke rane ljubljene osebe, in da traja nekaj let, da te rane zaceliš. Da se naučijo odpustiti. Da se naučijo, da dva človeka gledata na isto stvar zelo različno. Da se naučijo, da včasih ni dovolj, da jim je oproščeno, oprostiti morajo tudi sami sebi."

Ko bo posekano zadnje drevo, zastrupljena zadnja reka, ulovljena zadnja riba, takrat boste ugotovili, da denarja ne morete jesti!

Veseli se življenja, ker je že bolj pozno, kot si misliš.
(Orientalna modrost)

Morda lahko vseeno storimo še kaj.

Vabljeni k prebiranju zanimivih prispevkov IRDO e-novic in k sodelovanju v septembra ustanovljenem Svetu članov inštituta IRDO!

Anita Hrast, urednica

VSEBINA – v 2. številki preberite:

	stran
1. STROKOVNI PRISPEVKI, RAZMIŠLJANJA IN PREDSTAVITVE	2
1.1 Predstavitve Slovenskega društva evalvatorjev	2
1.2 Managerji rešujejo življenja!	3
1.3 Kako učinkovito opozoriti na nevarnosti plinskih terminalov ali okoljsko komuniciranje	4
2. ZGODILO SE JE... DOGODKI V SLOVENIJI	6
2.1 Ustanovljen je svet članov inštituta IRDO	6
3. NOVICE - SVET	6
3.1 40 Clean Clothes Läuferinnen Beim Wachau-marathon 2008! – Avstrija	6
3.2 Povej naprej, povej nazaj: Bojan priporoča	7
3.3 Climate Change will likely lead to an increase in extreme weather in the United States	7
3.4 Ethical Corporation Conferences, Reports...	8
3.5 Attaining Sustainable growth through Corporate Social Responsibility	9
4. NOVICE - SLOVENIJA	9
4.1 12. SKOJ: Odgovornost v komuniciranju – med realnostjo in idealom, 22.-24. oktober 2008, Podčetrtek	9
4.2 Dnevi biomase regij Evrope 2008, prihodnost z naravo	10
4.3 Okrogla miza o evalviranju – prijavite prispevke	10
4.4 Drugo srečanje članov inštituta IRDO decembra 2008	10

1. STROKOVNI PRISPEVKI, RAZMIŠLJANJA IN PREDSTAVITVE

1.1 PREDSTAVITEV SLOVENSKEGA DRUŠTVA EVALVATORJEV

 Bojan Radej, predsednik društva, bojan.radej@siol.net

Osebna izkaznica Slovenskega društva evalvatorjev

Naslov: Kardeljeva ploščad 17, (c/o IER), 1000 Ljubljana

E pošta: sdeval@siol.net; spletna stran v pripravi.

Ustanovljeno: 1/2008;

Predsednik društva: Bojan Radej.

Področja delovanja društva:

- Komisija za kodeks in standarde;
- Komisija za evalviranje;
- Študijska komisija;
- Študentska sekcija.

Publicistična dejavnost: izdajajo Delovne zvezke. Doslej izšlo:

- Vaje v seštevanju neseštevljivega; (SDE/DZ 2/208; <http://ssm.com/abstract=1144428>);
- Synthesis of Territorial Impact Assessment for Slovene Energy Programme (SDE/DZ 2/208; <http://ssm.com/abstract=1156757>).

Na predlog predsednika društva, Bojana Radeja, objavljamo njihovo ustanovno listino. Vabljeni k sodelovanju!

USTANOVNA IZJAVA SLOVENSKEGA DRUŠTVA EVALVATORJEV

Ljubljana, 7. januar 2008, v prostorih Inštituta za ekonomske raziskave, Kardeljeva ploščad 17

(zadnja revizija: 27. januar 2008)

Hotenje po dobrem življenju je osrednje človekovo gibalno, vendar širša družbena, ekonomska in politična dogajanja ne zasledujejo vedno ciljev, ki bi služili temu hotenju. Vladne politike so pogosto zapletene v mrežo nerešljivih nasprotij. Potreben je drugačen pristop k javnim izbiram, ki bo zmožen zajeti njihove na videz nasprotujoče in nezdržljive vidike (smotre, merila). To je obenem izziv obstoječim pristopom k vrednotenju javnih politik, programov in projektov, saj njihova težava ni domnevni konflikt med različnimi obzori in neprevedljivimi izrazi kompleksne stvarnosti, ampak temeljna ekonomsko-kulturna izbira med enostransko in pluralno vizijo sveta (Bourdieu). To ni samo vprašanje demokratičnega napredka ampak tudi njegove kompleksne namesto sedanje enoumne racionalnosti.

Napredek blaginje je v zadnjih stoletjih na zahodu vodilna ekonomska in družbena ideja. Keynes, ki je s svojo makroekonomsko teorijo uveljavil temeljna načela stabilnega upravljanja gospodarske rasti, je pred petinsedemdesetimi leti napovedal, da bodo ljudje čez sto let lahko živeli v tolikšnem materialnem obilju, da se bodo brez strahu za svojo eksistenco lahko prepustili svojim hobijem. Danes evalvacijska spoznanja kažejo, da ni veliko upanja za uresničitev napovedi. Napredek je zavil v slepo ulico, saj se njegovi sadovi pogosto izgubljajo brez prispevka k boljšemu življenju ljudi. Od šestdesetih let naprej gredo trendi materialnega napredka in kakovosti življenja vsak v svojo smer. Easterling govori o paradoksu sreče, ko so ljudje bogatejši vendar manj srečni - vrzel med njima se razpira in kaže v dohodkovni neenakosti, onesnaženem okolju,

propadanju skupnosti ter samo-destruktivnosti ljudi. Današnji napredek sam sebe pobija. Družbeno blaginjo, ki se ne odziva na spremenjene potrebe in vrednote ljudi, bi morali imenovati družbena beda, napredek, ki jo prinaša, pa benignen. Navkljub javnemu nasprotovanju so težnje k enostranskemu napredku oziroma ekonomizmu lahko izrazite tudi v javnih politikah, kadar te favorizirajo parcialne cilje.

Znaki dvomljive vrednosti napredka so očitni v razkoraku na novo deklariranih nacionalnih interesov in interesov javnosti. Živimo v razmerah, ko nihče posamično dogajanj ne zna celovito in nevtravno opisati, kolektivno pa se v razlagah tega, kar vidimo, sistematično razhajamo. Vladne politike so ujete v mrežo nerešljivih nasprotij, ki so vse bolj podobne sistemski krizi (Wallerstein), ki ni več razrešljiva v okviru starih temeljnih prepričanj in ureditev. Potreben je drugačen pogled. Nasprotna od ekonomizma je razvojna paradigma trajnosti, ki je kompleksna. To pomeni, da enako upošteva povsem različne stvari, a obenem tudi iste pojave vrednoti različno na različnih ravneh opazovanja. Vse večja kompleksnost razvojnih teženj predstavlja izziv vrednotenju, ki se mora tega lotiti z namenom, da uresniči svojo osnovno funkcijo, izboljšanje družbenega blagostanja konsistentno, torej demokratično in racionalno.

Evalvacija ali vrednotenje (politik, programov in projektov ter drugih fenomenov, v nadaljevanju 'vrednotenje') se je pojavilo v XIX. stoletju in se odtlej razvija kot posebna veda in znanstveno orodje, usmerjeno v uresničevanje hotenj ljudi. Z metodološkim kot tudi s teoretičnim znanjem vrednotenje pripomore k pojasnjevanju preteklih ali možnih prihodnjih delovanj in njihovih učinkov, podaja odgovore o stopnji ustreznosti zastavljenih aktivnosti, lahko pa naniza tudi možne alternativne predloge za nadaljnje (ne)delovanje. Od analize socialnih in izobraževalnih vsebin se je vrednotenje postopoma razširilo tudi na polje medicine, ekonomije, okoljevarstva. Čeprav se je vloga evalvacije nadgrajevala, pa je njen osnovni namen prispevati k sprejemanju najboljših možnih rešitev za nadaljnji razvoj družbe ostal nespremenjen. Vrednotenje je v preteklih štirih desetletjih, odkar se uveljavlja v Sloveniji, preživelo že veliko, od pomembne vloge, ki jo je imelo v planskem sistemu 'trde roke' države, do skoraj zavračanja v začetku devetdesetih v prid svobodnemu delovanju skrite roke trga. Od devetdesetih let naprej je za razmah vrednotenja s socialnega, ekološkega in humanega vidika zaslužno uveljavljanje spoznanj o nezadovoljivi uspešnosti javnih politik in posebej o pomenu negospodarskih vidikov družbenega napredka. Zadnji val zanimanja za vrednotenje, ki smo mu pričala danes v Sloveniji, je povezan z zahtevami po demokratizaciji razvoja in težnjami k sprejemanju odločitev na vse nižjih ravneh odločanja in v vse neposrednejšem stiku s potrebami ljudi v lokalnih ali interesnih skupnostih, pa tudi v odnosu do nadnacionalnih oz. globalnih. S tem vrednotenje ni več samo stvar notranje kontrole kakovosti (javnega) upravljanja, niti zgolj samo orodje zunanega nadzora nad (javnim)

poslovanjem. Zdaj poleg vsega tega postaja tudi orodje javnega in pluralnega razvojnega javno-zasebnega so-upravljanja. To je predpogoj socialne kohezivnosti v času izrazite ekonomske globalizacije, ki ustvarja ravno nasprotno smerne težnje. Verodostojno vrednotenje učinkov politik prispeva k oblikovanju konsenza o njihovi potrebnosti in načinu uveljavitve, k sklepanju razvojnih partnerstev, ki gredo preko vkopanih sektorskih in lokalnih samozadostnosti.

Glavna naloga vrednotenja je izboljšanje družbenih procesov, torej je usmerjeno v iskanje njihovih slabosti in nekonsistenc. S tem posega v obstoječa razmerja moči in je z njimi v nujni, čeprav pogosto subtilno prikriti napetosti. Zato je temeljno vprašanje vrednotenja, kako zagotoviti, da bo vrednotenje politično relevantno, ne da bi bilo politično uporabljeno. Novejša spoznanja navajajo, da je pogoj nevtralnega vrednotenja politično občutljivih procesov, da evalvator predvsem razume naravo družbenega konflikta o razvoju – njegova naloga torej ni iskanje soglasja o načinu razrešitve vseh konfliktov, ampak samo soglasje o naravi vsakega posamičnega konflikta (izključevalni, legitimni ali menjalni). Prvenstveni poklicni izziv za presojevalca je razločiti konflikte,

izvirajoče iz enostranskosti v družbi od konfliktov povezanih s kompleksno naravo sveta (Radej). Glavni izzivi vrednotenja potemtakem nikakor ni konflikt med različnimi obrazi in neprevedljivimi izrazi kompleksne stvarnosti, ampak temeljna ekonomsko-kulturna izbira med enostransko in pluralno vizijo sveta (Bourdieu).

Pri tej izbiri ima prav evalvator ključno vlogo, saj vpliva na način opazovanja sveta in razlaga njegove preobrazbe. S tem lahko pretvarja energijo družbenega konflikta v kolektivni resurs napredka. Od njega je odvisno ali je pogled na naravo konfliktov 'pravilen', torej če ustrezno povzema vse pomembne negativne in pozitivne vidike problemov, ki jih usmerja k rešitvam, ki so 'optimalne' s stališča vseh nezdružljivih vidikov realnosti in predvsem kolektivnega ter posamičnih učinkov. V skladu s tem si bo društvo evalvatorjev kot poklicno strokovna formacija prizadevalo za nastajanje legitimne, prepoznavne, predvsem pa visoko strokovno podprte kulture, standardov ter kodeksa vrednotenja, ki bodo izhajali iz tukaj zapisanih splošnih izhodišč.

USTANOVNE ČLANICE IN ČLANI

1.2 MANAGERJI REŠUJEJO ŽIVLJENJA!

Žiga Vavpotič, član inštituta IRDO

vir: <http://www.zigavavpotic.com/mq-objavila-clanek-o-burkini-faso.php>

Dober marketing in ugled podjetja ne morata biti edina podlaga za družbeno odgovornost podjetji. Biti dober je stvar človeške humanosti in občutka za sočloveka.

Na kraj pameti mi ne bi prišlo, da bi si iz radovednosti kupil letalsko karto za Ouagadougou, glavno mesto Burkine Faso. Sicer rad potujem, vendar je pot v državo, ki je druga najmanj razvita po Human Development Indexu daleč na koncu liste osebnih turističnih prioritet. Povabilo UNICEF-a v delegacijo za Burkino Faso je bil svojevrstni šok. Privilegij? Pred obiskom tega ne bi utemeljeval s tem izrazom. Po obisku, vsekakor. Razlog za to so nova poznanstva, izjemni dogodki, ki se že spreminjajo v nepozabne spomine in predvsem občutek optimizma, ki je posledica videnega. Zjutraj sem si umil zobe. S tekočo vodo in zobno pasto. Jajčka na oko. Malce sem bil jezen, ker ni bilo pršuta. Poslušam novice na radiu. Govor je o neprofitnih stanovanjih. Spet jih je premalo. Klimatska naprava v avtu, 21 stopinj. Ne prevroče, ne preveč hladno. Razmišljam, če imam vse. Pozabil sem uro. Zavestno sem pustil doma prenosni računalnik, celo mobilni telefon me ne bo spremljal prvič po desetih letih.

Osnovni cilj UNICEFove delegacije je bila seznanitev z izvajanjem UNICEF-ovih programov pomoči otrokom v Burkini Faso ter s porabo sredstev, ki so jih v preteklih letih zbrali slovenski darovalci. Veliko je bilo narejenega. Zgodovina sega v leto 2005, ko je UNICEF Slovenija zbrana sredstva namenil gradnji treh satelitskih šol v vaseh Yakouta, Essakane in Tchekeladji na severu države. Sodelovanje se je leta 2006 nadaljevalo in z zbranimi sredstvi je UNICEF podprl domačo nevladno organizacijo APRODEB, ki pomaga otrokom žrtvam najhujšega otroškega dela na severu države v mestu Dori. Maja Vojnovič, izvršna

direktorica UNICEF –a Slovenije mi med poletom razloži, da so z zbranimi sredstvi v letu 2007 zgradil center za neformalno izobraževanje deklic in otrok s posebnimi potrebami. Zanima me zakaj? Dovolj je samo iskren pogled direktorice in podatek, da tam šolo obiskuje zgolj 38 odstotkov deklic.

Številke postanejo realnost. Šesturni polet. Drugačen svet, enaki ljudje. Stisk roke, dobrodošlica. Med brati in sestrami. Vročina, prah. Včasih se kdo pritožuje nad domačim letališčem. Dobrodošli v Burkini Faso. Smo ljudje predsodkov, če to priznamo ali ne. V hotelu paziš, da ugašaš luči. Hvaležen si za vodo. Osreči te hladen mango. Občuduješ optimizem ljudi. Stalno se smeji. Povsod si dobrodošel.

Tudi to je del našega sveta

Si predstavljate, da je v štiričlanski družini samo en član pismen? Verjetno vam otroci predstavljajo bogastvo. Težko je potem verjeti, da svojemu otroku sedem dni po rojstvu ne daš imena, saj je žalost manjša, če človeško bitje ni poimenovano, ko odide iz tega sveta. Upam si trditi, da bi ravnali enako, če bi krute številke statistike kazale, da vsak peti otrok nikoli ne bo dočakal petega leta starosti.

Kakšne so prioritete pomoči, me zanima? Vprašanje, ki nima odgovora. Ob vseh problemih je treba delovati modro, povezano in predvsem stalno. Problemov je preveč, da bi jih postavljali po prioritetah. Kakšno zahodnjaško vprašanje, pomislil. Je večji problem dejstvo, da država potrebuje 4500 šol ali da je možno kupiti za otroško delo dvanajstletnega otroka za 10 EUR? Žal mi je vprašanja. Vendar kmalu ugotovim, da ni neumnost postavljati vprašanja, neumnost je ostati neveden.

Z optimizmom me navdahne Herve Peries, direktor UNICEF-a Burkine Faso. »Slovenija je ključni partner v Burkini Faso, ki podpira projekte že zadnja tri leta. Veliko stvari smo naredili, vpeljali smo številne inovativne pristope. Videli boste, kako pomembna je podpora Slovenije pri primarnem izobraževanju.«

Kako prav je imel Francoz, ki že dvajset let deluje v Afriki, dojamem kasneje na terenu. Šole rešujejo življenja. Če imaš možnost, da greš v šolo, ne delaš v rudniku, v ozkih rovih deset metrov pod zemljo. V strahu, kdaj te bo rov zakopal in boš pri devetih letih izgubil potencial svojega življenja. Ob tem je vredno omeniti, da v uradu UNICEF-a Burkine Faso deluje 76 zaposlenih, od tega je samo šest tujcev. Pravilo UNICEFA je, da urad vedno vodi tujec, saj se s tem preprečuje koruptivnost. Toliko o stereotipih, da so vse mednarodne organizacije naslednice kolonističnega razmišljanja.

Teško računamo na države, upanje ostaja

Evropska unija je leta 2005 sprejela Evropski razvojni konsenz, ki opredeljuje časovni načrt povečevanja in programske usmeritve razvojne pomoči. Tako mora Slovenija s trenutnih 0,12 odstotka BND-ja uradno razvojno pomoč do leta 2015 povečati na 0,33 odstotka BND-ja. Daleč je cilj 0,7%, ki je zapisan v Milenijskih razvojnih ciljih, ki so temelj mednarodnega razvoja.

Lahko stavimo na države? Strokovnjaki so pesimistični. Ravno to je razlog, da je vloga poslovne javnosti še toliko večja. Tega se zavedajo vsi akterji na področju razvojne pomoči, zato ni presenetljivo, da je UNICEF tokrat prvič v delegacijo vključil tudi korporativne partnerje. Navdušenje je bilo obojestransko.

»Afrika te ne pusti hladnega. Ne le zaradi visokih temperatur, temveč predvsem zaradi stvari, ki jih nisi doživel nikoli prej. Kljub življenju na robu vedno znova presenečajo nasmejani, odkriti človeški obrazi. Navdušilo me je veselje otrok do šole in njihovi brežhibno urejeni zvezki sredi vse prej kot popolnega okolja. Nekaj sem jih posnel, da jih pokažem svojim otrokom. Po obisku na terenu sem se prepričal, da je

investicija v izobrazbo edina dolgoročna ekonomska strategija v Burkini Faso, saj se vse začne in konča za šolsko klopio. Nikoli še nisem srečal družbe, v kateri izobrazba pomeni tolikšno razliko. Našo pomoč bomo zato še naprej usmerjali v to področje in k temu vzpodbujali tudi druga podjetja«, je izkušnjo opisuje Mitja Petrovič, direktor Publicis Groupe.

»Kar smo videli ob obisku Burkine Fasa, je preseglo naša pričakovanja. Prepričali smo se, da so UNICEF-ovi programi pomoči učinkovito izvedeni in da so sredstva namenjena najbolj ogroženim. Zdravstvena pomoč in pomoč pri izobraževanju pomenita trajno spremembo za otroke in jim na nek način omogočata življenje, kot ga razumemo in poznamo sami«, je povedal Jani Resnik, generalni direktor Amwaya Slovenija.

Mar ni uspeh stvar zadovoljstva?

Ob takih priložnostih človek išče odgovore na vprašanje, kaj je uspeh. Razviti svet meri uspeh po količini denarja. Če spremenimo pogled in kot kriterij uspeha vzamemo zadovoljstvo, Afrika postane v trenutku bogatejša. Vendar ne more biti bogata, dokler otroci umirajo tako pogosto. Nikoli ne bom pozabil izjave Mitja Petroviča, ko sva sedela v družbi mater in otrok v centru za podhranjene. »V vsakdanjem življenju se borim za dobiček. Te matere in otroci pa se borijo za golo preživetje. Ob takem trenutku bi pozval svoje kolege, da del našega dobička namenimo njim in s tem rešimo nekaj življenj.«

V njegovih očeh sem videl, da misli resno. To ni družbena odgovornost v moderni obliki marketinga. To je družbena odgovornost iskrenosti in občutka za sočloveka. Vežana pomoč je stvar preteklosti. Sodelovanje z vladami in civilnim prebivalstvom, podpiranje lokalnih interesov s kvalitetnim koordinacijskim mehanizmom pa je nov jutri, ki je v rokah poslovnega sektorja. Zaradi njih, otrok, prihodnosti našega sveta. Zaradi napredka človečnosti.

1.3 KAKO UČINKOVITO OPOZORITI NA NEVARNOSTI PLINSKIH TERMINALOV ali OKOLJSKO KOMUNICIRANJE

 Studio Poper, www.poper.si

Ekološko sporni plinski terminali so zopet aktualna tema tako pri nas kot pri naših zahodnih sosedih. Slovenska javnost se je pred dvema letoma zganila ob najavi, da bo terminal stal v Tržaškem zalivu, ker bi ta močno obremenil tudi čezmejno okolje in iz varnostnih razlogov morda celo povzročil militarizacijo celotnega območja. Sedaj pa so resni načrti o gradnji kopenskega termina v bližini Kopra. Postavlja se vprašanje, kako javnost celovito informirati in predvsem opolnomočiti za soodločanje glede posegov v in ureditve njihovega življenjskega okolja.

Okoljsko komuniciranje

Družbena odgovorno komuniciranje razkriva tista področja in tematike, ki jih komercialno oglaševanje pušča v nemar ali jih

želi investorji, politika ali kdo drug zamolčati. Njegova naloga je, da kritično in aktivno artikulira družbeno pomembne teme, vključno z okoljskimi vprašanji, in s tem skrbi za uravnoteženost javnega z zasebnimi interesi. V želji, da javni interes lokalnega in tudi vseslovenskega prebivalstva ne bi utrpel zaradi brezkompromisnega zasledovanja zasebnih, poslovnih interesov, povezanih z gradnjo plinskih terminalov, je **Studio Poper** samoiniciativno zasnoval družbeno kampanjo **New anti-terminal Silly coffee cup collection**. Njeno temeljno komunikacijsko orodje je spletni blog <http://antiterminal.blogspot.com/>, ki je doslej pritegnil že veliko osebnih videnj problema, general razpravo in dosegel tudi mednarodni obisk.

Silly Illy

Kampanja **New anti-terminal Silly coffee cup collection** problematizira dvoiličnost podjetij, ki po eni strani javnosti komunicirajo svojo okoljsko oz. družbeno zavest – pogosto le kot trženjsko potezo za pritegnitev vedno bolj etičnih, osveščenih potrošnikov, – po drugi pa to isto družbeno in/ali naravno okolje izkoriščajo. Prav to se je pri raziskovanju ozadja plinskih terminalov izkazalo v primeru Illy cafe, svetovno znane proizvajalke kave. Ta se pije le iz prepoznavnih skodelic, ki so postale njena zaščitna znamka. Podjetje Illy cafe kot del svoje poslovne kulture izpostavlja okoljevarstveno držo, hkrati pa je član uprave Ricardo Illy intenzivno vpleten pri izgradnji terminalov.

Javnosti in shizofrenemu Illyju so avtorji kampanje poslali nedvoumno sporočilo: serijo šestih Silly Illy skodelic, ki so jih s svojimi videnji posledic plinskih terminalov slikovno opremili priznani slovenski oblikovalci. Torej Illyjeve skodelice, ki same po sebi predstavljajo oblikovalski fetiš, so dobile nov avtorski podpis. Osveščevalne kavne skodelice so bile javnosti razstavljene v Mestnem muzeju Ljubljana, od tam pa so svoje mesto našle na številnih policah zasebnih domov. Izkupiček od prodaje gre v podporo civilnih gibanj proti izgradnji plinskega terminala in za izvedbo podobnih osveščevalnih kampanj.

Spet smrdi po plinu

Zgodba se s terminalom je vedno bolj vroča. Pred nekaj meseci je italijansko okoljsko ministrstvo izreklo pozitivno mnenje glede izgradnje kopenskega plinskega terminala v Žavljah kljub vplivom na okolje. Vzporedno pa na slovenski strani nemška družba TGE Gas Engineering do leta 2012 načrtuje terminal v neposredni bližini Luke Koper pod Serminom. Da ima investitor resne namene, priča postopek za pridobitev energetskega dovoljenja. Direktorat za energijo pri Ministrstvu za gospodarstvo naj bi se izreklo še do konca leta, nakar bo Ministrstvo za okolje in prostor presojalo vplive projekta na okolje. Se bo tudi MOP izrekla pozitivno, kljub najbolj očitni posledici: povečan tankrski promet v Koprskem zalivu in s tem možnost (ekoloških) nesreč? Investitorji javnost prepričujejo, da je terminal zaradi drugačne tehnologije utekočinjanja plina za okolje veliko bolj sprejemljiv od načrtovanega pri zahodnih sosedih.

Očitno je skrajni čas za nadaljevanje kampanje: kot sporočilo na zbirki podstavkov, na papirnatih servietah, žličkah, morda tokrat v sodelovanju z italijanskimi umetniki. Važno je okrepiti pritisk javnosti in ga uglasiti za trajnostne rešitve. Ker plinski terminal za ekološko občutljiv Koprski zaliv nikakor ni primerna rešitev energetskega vprašanja. Tako kot Illy nikakor ni odgovorna kava.

Illy New anti-terminal Silly coffee cup collection

Ricardo Illy, član uprave podjetja Illy cafe, je zelo močno vpleten v vodenje ekološko izredno spornega projekta plinskih terminalov. Ta bo imel daljnosežne posledice za onesnaževanje Tržaškega zaliva in bo povzročil militarizacijo, tudi slovenskega primorja. Podjetje Illy cafe pa na drugi strani kot pomemben del svoje poslovne kulture javno poudarja in se ponaša prav z naravovarstveno držo. Vse kaže, da so to zgolj prazne besede.

Slovenski vrhunski oblikovalci in oblikovalke z umetniškimi projektom izražajo svoje nasprotovanje takšni dvoiličnosti z avtorsko ANTI -TERMINAL kolekcijo skodelic.

Anti terminal so:
Oblikovanje / Matevž Medja (1), Radovan Jenko (2), Sasa Kerkos (3), Petja Montanez in Klemen Selan (4), Tanja Radež (5), Zora Stančič (6) in
Koncept + Weblog / Maja Hawlina, Oliver Vodeb in Lovro Žitnik / Peppermind.

Ali bi gospod Illy razumel, da dela napako, če bi prenehali s pitjem Illy kave?

<http://antiterminal.blogspot.com>

Pridružite se iniciativi proti izgradnji plinskega terminala na <http://antiterminal.blogspot.com/> ali jo podprite z nakupom skodelic Silly Illy. Najdete jih v prodajalni Mestnega muzeja Ljubljana na Gosposki 15 ali pišite na naslov: interact@poper.si.

2. ZGODILO SE JE ... DOGODKI V SLOVENIJI

2.1 USTANOVljen JE SVET ČLANOV INŠTITUTA IRDO

 Anita Hrast

Člani in simpatizerji inštituta IRDO smo se 22. septembra 2008 proti večeru zbrali v prostorih Štajerske gospodarske zbornice v Mariboru in ustanovili Svet članov inštituta IRDO - kot samostojno organizacijsko enoto znotraj inštituta IRDO.

Izmed prisotnih članov smo izbrali za mandatno dobo dveh let vodstvo Sveta članov v naslednji sestavi:

- **Miha Rejc, Domenca d.o.o.**, predsednik
- **Branka Črnčec, ZSSS Podravja**, podpredsednica
- **Boris Močilnik**, podpredsednik

Kot prve naloge smo si člani zadali:

1. oblikovanje poslovnika dela Sveta članov
2. določitev kvartalnih (3x letno) srečanj Sveta članov (izobraževalno-družabnih) v različnih krajih Slovenije (predvidoma junija ob konferenci IRDO, septembra in decembra)
3. organizacija in izvedba naslednjega srečanja članov (predvidoma december 2008 na Jesenicah ali v Kopru)
4. oblikovanje programa dela Sveta članov za obdobje 2008/2009

Med predlogi za program dela Sveta članov inštituta IRDO za obdobje 2008/2009 so bile podane naslednje ideje, ki so bile tudi soglasno sprejete:

- Sodelovanje s temami o DO v akciji Mladi za napredek Maribora v prihodnje
- Pozicioniranje strokovnih vsebin v javnosti (okrogle mize na različne teme DO, itd.)
- Vabilo potencialnim članom za sodelovanje
- Oblikovanje nagrade za družbeno odgovornost
- Priprava strokovnih prispevkov za konferenco IRDO 2009 in IRDO e-novice
- priprava izobraževalnih vsebin o DO in promocija le-teh ter poslovnega svetovanja
- Povezovanje in sodelovanje vseh članov inštituta s strokovnimi in drugimi javnostmi

K sodelovanju vabimo nove potencialne člane, saj bomo v prihodnje oblikovali različne projektne skupine po interesnih področjih ter tako z interdisciplinarnim delom multiplicirali naša prizadevanja za skupno dobro. Kontakt: info@irdo.si.

3. NOVICE - SVET

3.1 40 CLEAN CLOTHES LÄUFERINNEN BEIM WACHAUMARATHON 2008! - Avstrija

 Vir: <http://www.cleanclothes.at/start.asp?b=992>

Über 40 LäuferInnen sind gemeinsam mit Südwind NÖ und der Clean Clothes Kampagne...

für faire Arbeitsbedingungen in der Sportbekleidungsindustrie am 14. September 08 an den Start des Wachamarathons gegangen und haben die 42 km, 21km bzw. 10km zurückgelegt. Ihre Laufschuhe haben bereits vor diesem Marathon das 1000-fache dieser Distanz hinter sich gelassen. Sportbekleidung und- schuhe werden in Asien, Lateinamerika und Afrika hergestellt, weil dort Arbeitskräfte billig sind und Gewerkschaften wenig Einfluss haben.

Clean Clothes LäuferInnen setzten mit fair produzierten Laufshirts und Textilstickern ein Zeichen gegen Ausbeutung und Missstände in der Sportartikelproduktion in Lateinamerika, Afrika und Asien. Für die Clean Clothes Kampagne ging auch ein 3-er Staffelteam an den Start, bei dem der Ober- Grafendorfer Bürgermeister Karl Vogl und der Weinburger Bürgermeister Peter Kalteis mit liefen.

Auch LABg. Ingeborg Rinke, Bürgermeisterin der Stadt Krems unterstützt die Clean Clothes Kampagne: „Die Sportbekleidungsherstellung ist ein erfolgreicher Industriezweig. Es sollte daher im Sinne aller sein, dass faire Arbeitsbedingungen den Arbeitsalltag der Beschäftigten in

den Zulieferbetrieben prägen. Deswegen trete ich für eine faire Produktion von Sportbekleidung ein und unterstütze die Clean Clothes Kampagne.“

„Es muss zu einer Selbstverständlichkeit werden, dass Sportbekleidung fair produziert wird!“ fordert Gertrude Eignersreiter- Jashari, Regionalstellenleiterin von Südwind NÖ

Play Fair-Petition

12.228 Unterschriften österreichweit - DANKE für eure Unterstützung!

3.2 POVEJ NAPREJ, POVEJ NAZAJ: BOJAN PRIPOROČA

 bojan.radej@siol.net

KOMPLEKSNOST

Toplo priporočam ogled spodnje spletne strani o "kompleksnosti". Povezava govori o vrednotenjih družbenih sistemov, ki so kompleksni. Večino zelo kakovostnega gradiva je moč sneti brezplačno; veliko tekstov ne zahteva dosti matematike, pisanje je v nekaterih tekstih celo poljudno, kljub temu bo potrebno k zadevi pristopiti pohlevno - vendar bo to nagrajeno. Priporočam, da razpošljete po svojih poteh predvsem kolegicam/kolegom, ki se z vrednotenjem javnih politik ukvarjajo študiozno.

COMPLEX SYSTEMS PERSPECTIVES ON EDUCATION AND THE EDUCATION SYSTEM

Miriam Bar-Yam, Kathleen Rhoades, Linda Booth Sweeney, Jim Kaput, and Yaneer Bar-Yam

Overview: Individual human beings are highly complex and together they form yet more complex socio-economic systems. Our current school system, with its successes and failures during the industrial era, may not be well suited for the post-industrial information society. Even if some aspects of it will remain, others must change. Learning from trial and

error in keeping or changing the education system may take generations. The science of complex systems may provide a more solid foundation for our decisions. In order to foster an active inquiry into the many facets of education and the education system, we have invited individuals to contribute perspectives to be posted on our website. We welcome additional contributions.

Topics:

- [Teaching and Learning](#)
- The Education System
- Teaching Complex Systems Concepts
- [Planning Documents for a National Initiative on Complex Systems in K-16 Education](#)
- [Planning meeting](#)

Publications:

Yaneer Bar-Yam: [Making Things Work: Solving Complex Problems in a Complex World](#), Knowledge Press, 2005, chapters 12-13.

Več:

<http://necsi.org/research/management/education/index.html>

PRIDOBIVANJE SREDSTEV

Uporabno za tiste, ki živijo od pridobivanja projektov:

<http://www.fundersonline.org/grantseekers/resources.html>

SUSTAINABLE PROCUREMENT

Arthur D. Little's "Green Purchasing Power" white paper, looks at how leading businesses are benefiting from a sustainable approach to procurement through reduced costs, lowered risk levels, increased stakeholder value and greater scope for innovative products and pricing.

The report argues that the key to achieving these benefits is correctly positioning sustainable procurement within an organization's wider management strategy, which means buy-in from the top. It examines the implications of green procurement on the CEO's accountability for the company's supply chain.

"Companies operating in this changing business landscape have three strategic choices in relation to sustainable procurement: react, adapt or anticipate," says Richard

Clarke, Director and Global Leader of Arthur D. Little's Sustainability and Risk practice. "Businesses interested in reaping significant competitive benefits from sustainable procurement need a strategy of anticipation through systematic evaluation of the company's procurement options, followed by implementation of measures designed to maximize the business benefits delivered through procurement. In this white paper we offer companies specific advice about how best to implement these systems into their ongoing procurement processes."

Arthur D. Little is a global management consultancy, linking strategy, innovation and technology with deep industry knowledge. See <http://www.adlittle.com>

"Green Purchasing Power" is now available for download at www.adl.com/sustainableprocurement

3.3 CLIMATE CHANGE WILL LIKELY LEAD TO AN INCREASE IN EXTREME WEATHER IN THE UNITED STATES

 info@wecansolveit.org

According to a new report from the National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA), climate change will likely lead to an increase in extreme weather in the United States. **That means more droughts, heavy downpours, excessive heat, and intense hurricanes.** Not good.

We hope to alert 100,000 people to this NOAA report within the next 48 hours. If each of us tells 5 people, that's within easy reach. Please use our tell-a-friend tool to help educate your friends and family about this critical issue.

The report projects:

- Abnormally hot days and nights, along with heat waves, are very likely to become more common.
- Droughts are likely to become more frequent and severe in some regions.

- Hurricanes will likely have increased precipitation and wind.

We will need everyone's voices to solve the climate crisis, starting with yours.

Start a conversation today: www.wecansolveit.org

3.4 ETHICAL CORPORATION CONFERENCES, REPORTS...

 conferences@ethicalcorp.com

ETHICAL CORPORATION CONFERENCES

Nine recently launched conferences on corporate responsibility to add to your diary:

1) The 2nd Annual European Anti-Corruption Summit

- *How to effectively manage corporate compliance and ethics*

- 6 – 7 October, The Hague.

www.ethicalcorp.com/ethicseurope

2) The Central and Eastern Europe Corporate Responsibility Summit

- *How to manage CSR in Central and Eastern Europe – and make it pay*

- 13 – 14 October, Prague. www.ethicalcorp.com/csr

3) The Stakeholder Engagement Summit

- *How to engage strategically with all your key stakeholders*

- 13 – 14 October, Barcelona.

www.ethicalcorp.com/stakeholder

4) The 3rd Annual Ethical Supply Chain Summit

- *Working towards an ethical, and sustainable, supply chain.*

- This is historically one of our most successful shows, and we will be offering free flights from London to Berlin for a limited period.

- 16 – 17 October, Berlin. www.ethicalcorp.com/supplychain

5) The Environmental Business Strategies Summit

- *Go green, improve efficiency, reduce risk and make money*

- 25 – 26 November, Amsterdam. www.ethicalcorp.com/ebs

6) The 2nd Annual CR Reporting and Communications Summit

- *How to deliver a powerful message and engage key stakeholders*

- 25 – 26 November, London. www.ethicalcorp.com/reporting

7) The UK Anti-Corruption Summit

- *How to mitigate corruption risk with effective compliance and ethics*

- 3 – 4 February, London. Contact

anna.north@ethicalcorp.com

8) The 3rd Annual Climate Change Summit UK

- *Moving beyond carbon: Practical guide to environmental footprint management and stakeholder communication*

- 9 – 10 February, London. Contact

ekaterina.kvasova@ethicalcorp.com

9) The 8th Annual Responsible Business Summit

- *Our flagship conference, bringing together world leaders in CSR to discuss every aspect of the responsible business agenda*

- 11 – 12 May, London. Contact

emmeline.rajasingam@ethicalcorp.com

LIST OF RECENT REPORTS BY ETHICAL CORPORATION INSTITUTE.

You'll find free summaries and promotions online.

How to manage carbon reduction, and make it pay

A hands on management briefing on real life ways big UK companies cut carbon, and their costs.

www.ethicalcorporationinstitute.com/briefings/crc/

Essential strategies for effective emissions trading and offsetting

Practical information from leading companies

www.ethicalcorporationinstitute.com/reports/emissionstrading/

/

Corporate greenhouse gas emissions reporting

Learn how big business calculates and verifies their GHG emissions, and discover which metrics and verification standards will work for you.

www.ethicalcorporationinstitute.com/reports/ghgreporting/

The must-have guide to water footprinting, ethics and supply security

Learn how water factors into your success, and position yourself ahead of the curve.

- This will be launched at the upcoming conference on water:

The Water and Business Summit 2008

How water impacts on business, and what you need to do about it

26 – 27 November, London. www.ethicalcorp.com/water

Sector-by-sector guide to voluntary initiatives

Get the inside track from some of the world's key ethical voluntary initiatives.

www.ethicalcorporationinstitute.com/reports/voluntaryinitiatives/

3.5 ATTAINING SUSTAINABLE GROWTH THROUGH CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

<http://www-935.ibm.com/services/us/index.wss/ibvstudy/gbs/a1029293>

IBM Institute for Business Value:

Attaining sustainable growth through corporate social responsibility

The CSR survey

IBM's global survey was conducted to gauge just how deeply the CSR issue has penetrated the core of the corporation – its strategies and operations. We surveyed more than 250 business executives worldwide.

Our analysis led us to three dynamics that companies should understand and act upon in dealing with CSR.

These dynamics are:

- Impact for business – From cost to growth
- Information – From visibility to transparency
- Relationships – From containment to engagement

This study will examine each of these dynamics individually and make recommendations that will help companies in their journey to achieve sustainable growth through CSR.

More:

<http://www-935.ibm.com/services/us/index.wss/ibvstudy/gbs/a1029293>

4. NOVICE - SLOVENIJA

4.1 12. SKOJ: ODGOVORNOST V KOMUNICIRANJU – MED REALNOSTJO IN IDEALOM, 22.-24. OKTOBER 2008, PODČETRTEK

Boštjan Kralj, vodja organizacijskega odbora 12. SKOJ, bostjan.kralj@skoj.si

12. SKOJ: TUDI LETOS ATUALNE TEME IN VRHUNSKI PREDAVATELJI

Ste v zadnjem času pogosto slišali besedo **odgovornost** v takšnih in drugačnih kontekstih? Ste se znašli v debati, kje vse se soočamo z izzivi odgovornosti? **Prepričani smo, da tako aktualna tema ni šla mimo vas.** Mi jo postavljamo v središče komuniciranja in vas vabimo, da se nam pridružite na **12. Slovenski konferenci odnosov z javnostmi, od 22. do 24. oktobra v Podčetrtku**, — na razpravi o tem, kje na liniji med realnostjo in idealom se nahaja odgovornost v komuniciranju.

Sreda, 22. oktober — izbrani prispevki in odgovorno komuniciranje delodajalcev za pokušino

Prvi dan konference se nam bodo predstavili avtorji, katerih prispevki na temo družbene odgovornosti v odnosih z javnostmi so bili na letošnjem razpisu izbrani kot najboljši — mag. Marjeta Tič Vesel (Pristop), Jadranka Jezeršek Turnes (Consensus), Rajko Dolinšek (Infoma Echo) in Vita Kernel (Studio Kernel).

Na večerni okrogli mizi bomo skupaj preverjali odgovornost delodajalcev in ugotavljali vpliv raziskav, lestvic delodajalcev in komuniciranja z zaposlenimi na poslovno uspešnost podjetij.

[Celoten sredin program](#)

Četrtek, 23. oktober — vpliv odgovornosti komuniciranja na družbo in delavnica o mreženju, sledi večerno dogajanje

Drugi dan srečanja bodo različne vidike vpliva odgovornega komuniciranja v gospodarstvu in drugih delih družbe predstavili dr. Andrej Vizjak (AT Kearney), Leonardo F. Peclar (Socius), Ricardo Adame (Microsoft), prof. dr. Dejan Verčič (FDV in Pristop), Leo Oblak (InfoNet), Janez Hudovernik (ProActa), Franjo Bobinac (Gorenje in Primus 2008) ter dr. Igor Šoltes (Računsko sodišče RS).

Popoldansko četrtkovo delavnico o networkingu pod vodstvom izvrstnega Miloša Čiriča bomo nadgradili s praktičnim mreženjem v večernih urah - podelitve Prizem, Papirusa in nagrade Prostovljec/prostovoljka leta. Sledi seveda mreženje ob zagotovljeni dobri glasbi do jutranjih ur ...

[Celoten četrtkov program](#)

Petek, 24. oktober — trendi odgovornega komuniciranja in vroča okrogla miza o odgovornosti medijskega komuniciranja, za zaključek še nekaj nagrajenih prispevkov

Tretji, zadnji dan konference nas bosta z najnovejšimi trendi komuniciranja 21. stoletja in izzivi za strokovnjake odnosov z javnostmi seznanili prof. dr. Nadya Zexhembayeva, in Dubravka Jusić, predsednica hrvaškega društva za odnose z javnostmi.

Zgodnje popoldne bo ravno pravi termin za vročo razpravo o odgovornosti medijskega komuniciranja — na okrogli mizi, ki jo bo vodil Franci Zavrl (Pristop), s sogovorniki Slavkom Bobovnikom (TV Slovenija), Rokom Praprotnikom (Dnevnik), Simonu Rakuša (Dnevnik.si), Bojanom Travnom (Kanal A) in Matijo Stepišnikom (Večer). Pripravite vprašanja in ne zamudite!

Konferenco bomo zaključili še s tremi odličnimi avtorji izbranih prispevkov: Matjaž Klipšteter (Futura PR), Alenka Jakomin (Consensus) in mag. Nina Tomažin (ProPiar).

[Celoten petkov program](#)

Ne zamudite torej razprave najboljših strokovnjakov o aktualni temi odgovornosti v komuniciranju. Se vidimo oktobra v Podčetrtku!

Dotatne informacije in prijave na www.skoj.si.

4.2 DNEVI BIOMASE REGIJ EVROPE 2008, PRIHODNOST Z NARAVO

 novice@kssena.velenje.eu

ZVEZA DRUŠTEV ZA BIOMASO SLOVENIJE

Vas vabi na

DNEVE BIOMASE REGIJ EVROPE 2008, prihodnost z naravo, 28. september - 24. oktober 2008.

Podroben **program** in **dodatne informacije** najdete tukaj.

Dnevi biomase so pomembni zato, ker seznanjajo javnost o biomasi, ki predstavlja največji delež med obnovljivimi viri energije in je skupaj z drugimi OVE osnova za varovanje okolja in utrjevanje lokalne, nacionalne in globalne ekonomije.

V okviru dnevov biomase bodo organizirane **okrogle mize** o pomenu biomase za utrjevanje lokalne ekonomije posameznih občin v Beltincih, Moravskih Toplicah in Ptujju ter **delavnice** o biomasi v Osnovni šoli Jarenina, Biotehniškem centru Naklo, otroškem vrtcu Pesnica pri Mariboru. Pregled vseh dogodkov najdete tukaj. **Prijava za omenjene brezplačne dogodke ni potrebna.**

Ogledi delovanja sodobnih sistemov za ogrevanje individualnih hiš in mikro sistemov, ki omogočajo še

ogrevanje ožje okolice ter javnih zgradb, bodo možni v različnih krajih Slovenije po programu, saj bodo odprta vrata nekaterih domačij, šol in cerkva. Predstavljal se bo tudi proizvajalec peči na pelete iz Kozine. Pregled vseh dogodkov najdete tukaj. **Prijava za omenjene brezplačne dogodke ni potrebna.**

Radi bi izpostavili **okroglo mizo**, ki bo predstavila **nacionalni vidik pomena in možnosti koriščenja sodobnih tehnologij uporabe biomase za energetske potrebe Slovenije, dne 24. oktobra 2008, na Kmetijskem inštitutu Slovenije**. Prijavnico za **brezplačno** konferenco najdete na www.slobiom-zveza.si.

POSEBNO VABILO je namenjeno vsem vam, ki **bi želeli predstaviti vaš sodobni sistem ogrevanja, proizvodnje zelene elektrike ali pogonskega goriva** v času do 24. oktobra. Prosimo vas, da se prijavite preko online prijavnice na spletni strani www.slobiom-zveza.si, kjer vas bodo uvrstili v program ogledov po najavi.

Vabljeni k ogledu **programa predstavitev in konference** na spletni strani SLOBIOM, www.slobiom-zveza.si ali jih pokličite po telefonu 02/64 49 058.

4.3 OKROGLA MIZA O EVALVIRANJU – PRIJAVITE PRISPEVKE

 Bojan Radej

Okrogla miza o Evalviranju, javnem interesu in politiki, bo v torek, 28. oktobra ob 17h v prostorih društva, Kardeljeva ploščad 17, Ljubljana.

Doslej prijavljeni prispevki:

- dr. Darko Štrajn: Javno šolstvo in evalvacijska kultura.

- Jože G. Kos: Javni interes v evalviranju
- Bojan Radej: Politika in evalviranje

Vabljeni k prijavi prispevkov s kratkim povzetkom. Vabilo je odprto do četrta, 9. oktober.

Kontakt: bojan.radej@siol.net

4.4 DRUGO SREČANJE ČLANOV INŠTITUTA IRDO DECEMBRA 2008

 Anita Hrast

Naslednje srečanje članov inštituta IRDO bo decembra 2008, predvidoma na Jesenicah ali v Kopru.

Pripravili bomo krajši družabno-izobraževalni program, s predlogi za vsebino in organizacijo pa ste vabljeni vsi že sedaj.

Pišite na naslov: info@irdo.si.

Vabljeni.